Súd:	Okresný súd Žilina
Spisová značka:	CA-11C/93/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5322202376
Dátum vydania rozhodnutia:	15. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Adriana Pytliaková Dr.
ECLI:	ECLI:SK:OSZA:2023:5322202376.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina sudkyňou JUDr. Adrianou Pytliakovou, PhD. v právnej veci žalobkyne: P. Š., N.. X.XX.XXXX, bytom W. XXXX, XXX XX Č., zast. Advokátska kancelária JUDr. Peter Strapáč, PhD., s.r.o., so sídlom ul. 17. Novembra 3215, 022 01 Čadca, IČO: 50 473 522, proti žalovanému: Š. K., N.. XX.X.XXXX, bytom W. XXXX, XXX XX Č., zast. JUDr. Jana Hanuláková, DiS., Advokátska kancelária, Matičné námestie 1427, 022 01 Čadca, o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej trestným činom, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 735,05 € do 3 dní po právoplatnosti rozsudku.

II. Žaloba vo zvyšku sa zamieta.

III. Žalovanému priznáva voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 74 %, o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením v lehote 60 dní po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobným návrhom zo dňa 23.9.2022 žalobkyňa domáhala sa voči žalovanému zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 5.735,05 €. Žalobný návrh odôvodnila tým, že bola manželkou P. Š., zomrelého XX.XX.XXXX, ktorý zomrel následkom skutočnosti, že dňa 19.10.2017 v čase okolo 16.15 hod. po predchádzajúcom spore o hranice parcely sotil žalovaný rukou do prednej časti tela P. Š., ktorý následkom tohto sotenia spadol smerom dozadu na chrbát a hlavu a hlavou sa udrel o zem, pričom utrpel zranenia, na následky ktorých zranení dňa XX.XX.XXXX zomrel. V dôsledku tohto konania žalovaného bolo dňa 16.11.2017 začaté trestné stíhanie pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, 2 písm. a), ods. 3, písm. c) Trestného zákona. Dňa 31.8.2018 bolo žalovanému vznesené obvinenie pre prčin usmrtenia a následne bola podaná aj obžaloba. Žalobkyňa si v zmysle § 46 ods. 3 Trestného poriadku uplatnila nárok na náhradu dňa 6.11.2018 vo výške 16.232,30 €. Táto suma pozostávala z majetkovej škody 1.232,30 € ako pohrebné náklady a nemajetkovej ujmy vo výške 15.000 €. Rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 2T/24/2019 zo dňa 3.2.2022 bol žalovaný oslobodený spod obžaloby. Rozsudok bol uznesením Krajského súdu Žilina sp. zn. 1To/50/2020 zo dňa 2.6.2020 zrušený a vec vrátená okresnému súdu. Rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 2T/24/2019 zo dňa 28.9.2020 bol žalovaný uznaný vinným tým, že dňa 19.10.2017 v čase okolo 16.15 hod. v Čadci, Č. W. L. W., okres Č., na voľne príslušnej parcele E. XXXX po predchádzajúcom spore o hranice parcely sotil rukou do prednej časti tela oproti stojaceho P. Š., ktorý následkom tohto sotenia spadol zo stoja smerom dozadu na chrbát a hlavu a hlavou sa udrel o zem, pričom utrpel zranenia zakrvácanie do podlebenicového priestoru nad ľavou pologuľou mozgu - akútny subdárny hematóm a pohmliaždenia záhlavnej oblasti hlavy bez porušenia integrity kože a viditeľného poranenia na koži, na následky ktorých zranení dňa XX.XX.XXXX zomrel. Žalovaný (obžalovaný) bol povinný nahradiť žalobkyni (poškodenej) škodu vo výške 10.497,25 €. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie. Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 1To/9/2021 zo dňa 27.4.2021 zrušil rozsudok Okresného súdu Čadca a vec vrátil na ďalšie konanie.

Rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 2T/24/2019 zo dňa 26.10.2021 bol žalovaný uznaný vinným s povinnosťou nahradiť škodu žalovanej vo výške 10.497,25 €. So zvyškom nároku bola žalobkyňa odkázaná na civilný proces. Proti rozsudku Okresného súdu Čadca podal žalovaný odvolanie, ktoré bolo Krajským súdom v Žiline sp. zn. 1To/22/2022 dňa 20.9.2022 odmietnuté.

2. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva uplatnenie nároku na náhradu škody poškodením v rámci trestného konania treba považovať za začatie konania podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (od 1.7.2016 Civilného sporového poriadku). Len čo uplatní poškodený nárok na náhradu škody v trestnom konaní je to prekážka na uplatnenie náhrady škody paralelne aj v občianskom súdnom konaní.

3. V zmysle právoplatného rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1To/22/2022 zo dňa 20.9.2022 bolo preukázané, že konaním žalovaného došlo k usmrteniu P. Š., ktorý bol manželom žalobkyne. Tým došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcov, konkrétne do ich práva na súkromie a rodinný život. Žalobkyňa tak stratila svojho manžela, s ktorým prežila celý život a plánovali zostať spolu až ku sklonku svojho života. Spolu vychovali dve deti, z tohto A. Š., slobodná žije spoločne s matkou v spoločnej domácnosti. Pre obe bola strata ich otca a manžela neopísateľným zásahom do rodinných , citových a existenčných väzieb. Nehovoriac o tom, že obe po tragickej udalosti mali značne zhoršený zdravotný stav. Stratu blízkej osoby nikdy nenahradí žiadna materiálna vec, nieto už v peniazoch. Avšak pozostalá osoba má právo na zadosťučinenie. Žalobkyňa poukázala aj na samotné správanie žalovaného, ktorý proti rozsudku Okresného súdu Čadca sp. zn. 2T/24/2019 zo dňa 28.9.2020 a rozsudku Okresného súdu Čadca sp. zn. 2T/24/2019 zo dňa 26.10.2021 podával odvolania čo do výroku o vine a čo do výroku o náhrade škody. V dôsledku usmrtenia manžela žalobkyne ako blízkej osoby došlo k nenávratnej a neodčiniteľnej ujme a deštrukcii rodinných a interpersonálnych väzieb tvoriacich základ a rámec jej súkromného života, a tým k zásahu do ich osobnostných práv a do práva na súkromie a rodinný život, keďže žalobkyňa navždy stratila možnosť viesť rodinný a súkromný život s obeťou trestného činu. Vzniknutá trauma je zo života žalobkyne neodstrániteľná. Náhrada i materiálnej ujmy v peniazoch nie je náhradou za ľudský život, ale slúži len na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy, keďže navrátenie do pôvodného stavu neprichádza do úvahy. Je bezvýznamné, či neoprávnený zásah bol spôsobený zavinene, či nezavinene alebo vedome, či nevedome.

4. Žalobkyňa poukázala taktiež na to, že osobnostné práva človeka upravené ustanovením § 11 až 16 Občianskeho zákonníka predstavujú základ súkromno-právnej úpravy osobnostného práva. V rámci ustálenej judikatúry v prípade usmrtenia osoby ide o neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobkyne, ktoré je chránené ustanovením § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zo stabilnej rozhodovacej praxe súdov nepochybne vyplýva, že strata jedného z členov rodiny je neodčiniteľnou ujmou, ktorá postihuje ostatných členov rodiny tak, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka je primeraným prostriedkom obrany proti neoprávnenému zásahu do práv na ochranu osobnosti. Výšku peňažného zadosťučinenia súd určuje na základe voľnej úvahy, ktorá však nemôže byť svojvôľou. V prípade nároku žalobkyne ide o nárok, ktorý prevyšoval hodnotu náhrady škody priznanej v trestnom konaní oproti výške náhrady škody uplatnenej v rámci trestného konania (16.232,30 € - 10.497,25 € = 5.735,05 €). V rodine žalobkyne došlo k nenapraviteľnej ujme, ktorú možno len zmierniť priznaním peňažnej satisfakcie za túto ujmu. Na základe uvedeného požaduje žalobkyňa, aby žalovaný nahradil nemajetkovú ujmu vo výške 5.735,05 €.

5. Žalovaný podaním zo dňa 7.11.2022 vyjadril sa k žalobe žalobkyne s tým, že žaloba je nedôvodná a najmä účelová. Žalobkyňa sa domáha náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 5.735,05 €, pričom je nemorálne a v rozpore so zákonom domáhať sa ďalšej finančnej sumy, keď súd rozsudkom Okresného súdu Čadca 2T/24/2019 zo dňa 26.10.21, ktorý bol uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 1To/22/2022 zo dňa 20.9.2022 poškodenej priznaná nemajetková ujma vo výške 10.000 € + 497,25 €. Predmetná ujma bola znížená z 15.000 € na 10.000 €. Súd zobral do úvahy okolnosti daného prípadu, za ktorých došlo k porušeniu práva. Niet pochýb o tom, že ku konfliktu medzi obžalovaným a poškodeným došlo kvôli majetkovému sporu, kedy poškodený pred prejednávaným skutkom prispel k tejto situácii, keď vyberal kolíky označujúce hranice pozemkov. Súd správne uvádza, že nešlo o úmyselné konanie, ktorým by chcel obžalovaný (žalovaný) spôsobiť smrť neb. poškodeného , resp. mu iným spôsobom ublížiť. Žalovaný tvrdil, že poškodeného ani nechytil a ani ho nesotil. Nemajetková ujma bola poškodenej (žalobkyni) priznaná s poukazom na vek, aby sa nemusela domáhať opäť zadosťučinenia v rámci

civilného konania. Rovnako jej boli priznané náklady spojené s pohrebom. Žalobu žiadal zamietnuť a priznať náhradu trov konania.

6. Žalobkyňa podaním zo dňa 12.12.2022 vyjadrila sa k vyjadreniu žalovaného. Poukázala na skutočnosť, že práve konaním žalovaného došlo k usmrteniu jej manžela, z ktorého titulu si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy a to len tej, ktorá jej nebola v súdnom konaní na Okresnom súde Čadca priznaná. V tomto smere poukázala na odôvodnenie Krajského súdu Žilina sp. zn. 1To/22/2022 zo dňa 20.9.2022, kde na ústnom pojednávaní samotná predsedníčka senátu uviedla, že nemajetková ujma, ktorá je priznaná v rámci trestného konania na Okresnom súde Čadca je neprimerane nízka. Z tohto titulu žiadala, aby súd si zabezpečil zvukový záznam, z ktorého jednoznačne vyplýva, že Krajský súd v Žiline sa vyjadril, že nemajetková ujma, na ktorú súd zaviazal žalovaného je neprimerane nízka.

7. Podaním zo dňa 13.1.2023 žalovaný vyjadril sa k vyjadreniu žalobkyne. Nestotožnil sa s jej vyjadrením, pretože výška nemajetkovej ujmy priznanej rozsudkom Okresného súdu Čadca č.k. 2T/24/2019 zo dňa 26.10.2021, ktorý bol uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 1To/22/2022 zo dňa 20.9.2022 bola žalobkyni priznaná nemajetková ujma vo výške 10.000 € + 497,25 €, spolu 10.497,25 €, pričom ujma bola znížená z dôvodu, že súd zobral do úvahy okolnosti daného prípadu, za ktorých došlo k porušeniu práva.

8. Žalobkyňa v podaní zo dňa 27.6.2023 (vyjadrenie) poukázala na skutočnosť, že žalobný návrh je procesná obrana voči žalovanému, ktorý svojim konaním usmrtil manžela. Prišla o blízku osobu, s ktorou plánovala prežiť peknú jeseň života. Protiprávnym konaním žalovaného prišla o svojho manžela, a preto žiadala konajúci súd, aby pri rozhodovaní vychádzal zo samotného postoja žalovaného, ktorý nad svojim činom neprejavil žiadnu ľútosť a ona v mene zosnulého manžela uplatňuje si právo, či už v trestnom alebo v súčasnosti v civilnom konaní. Civilný súd je v konaní viazaný rozhodnutím trestného súdu o tom, že bol spáchaný trestný čin a o tom, kto ho spáchal. V civilnom konaní je irelevantné skúmať, s akým odôvodnením trestný súd vychádzal pri znížení nároku na náhradu škody. V trestnom konaní, ktoré bolo neoddeliteľne spojené s adhéznym konaním bola ustálená minimálna výška náhrady škody a so zvyškom nároku bola poškodená odkázaná na civilný súd. Právoplatný odsudzujúci rozsudok je kľúčovým dôkazom, ktorý sa vzťahuje tak k základu uplatneného nároku, ako aj k výške žalovanej sumy. V tomto smere poukázala na rozhodnutie R27/1977, R22/1979, v zmysle ktorých civilné súdy nie sú viazané výškou škody zistenou trestným súdom v trestnom konaní. Má za to, že si môže aj v civilnom konaní uplatňovať časť škody uplatnenej v trestnom konaní, s ktorou bola odkázaná na civilný proces odhliadnuc od toho, za akých okolností trestný súd znížil výšku náhrady škody v trestnom konaní. Základ nároku na náhradu škody je daný, pretože je nepochybné, že konaním žalovaného ako páchateľa trestného činu došlo k spôsobeniu škody jej nebohému manželovi.

9. Súd v konaní vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, ktorá tvrdila, že má zdravotné problémy, zhoršuje sa jej astma, lieči sa na vysoký tlak od roku 2000. Má problémy s chôdzou, je alergologickým pacientom, užíva pravidelne lieky. Smrť jej manžela vyvoláva u nej neustále stav úzkosti, nevie sa s tým vysporiadať. V spoločnej domácnosti býva s dcérou, ktorá je slobodná a vykonáva všetky práce, ktoré vykonával jej nebohý muž. V záhrade, s drevom. Iné deti nemá. V roku 1987 jej zomrel syn. Zdravotný stav sa jej zhoršil dva roky spätne po smrti manžela. K dnešnému dňu by mal 83 alebo 84 rokov, bol veľmi vitálny, pomáhal jej s domácimi prácami, najmä v záhrade. Bol cukrovkár, bol aj na prefuku ciev, užíval lieky na tlak. Po tom ako sa vrátil z nemocnice, pretože bol hospitalizovaný v dôsledku svojho zdravotného stavu, následne o mesiac došlo k nešťastnej náhode protiprávnemu konaniu žalovaného, následkami ktorého zomrel. Ku konfliktu medzi žalovaným a jej manželom došlo 1-krát, a to 19.10.2017. Keď bol manžel hospitalizovaný v nemocnici v Žiline chodievala za ním každý deň autobusom alebo vlakom. Manžel nebol vodič a nevlastnili auto. S manželom sa poznali cez 50 rokov. Vzťah mali dobrý, bol jej oporou. Je prirodzené, že jej chýba. Stále ho má pred očami ako ležal na zemi. Vykonával práce v záhrade, ktoré boli potrebné pri hospodárení. Je pravdou, že manžel bol mesiac po návrate z nemocnice, keď došlo k nešťastnej udalosti a nemohol vykonávať všetky práce tak, aby si neodpočinul. Tvrdila, že žalovaný sa jej nikdy neospravedlnil.

10. Súd vykonal v konaní dôkaz výsluchom žalovaného. Uviedol, že žalobkyni sa verejne ospravedlnil na súde. Priamo to nebolo možné, pretože vždy, keď ide okolo, po ňom pokrikuje. Sumu 10.000 € žalobkyni uhradil. Teraz pristupuje k splácaniu trov konania. Pokiaľ sa týka samotného incidentu, ktorý sa stal medzi ním a neb. manželom žalobkyne, bolo to v čase, keď si ohraničoval pozemok a nebohý manžel

vyhádzal kolíky, na základe čoho takýto konflikt vznikol. V minulosti konflikty medzi nimi neboli. Nebohý manžel žalovanému nadával vulgárne čo sa rozťahuje na pozemku. V rozhodný deň žalovaný išiel po hranici s geodetom za účelom vytyčovania hranice parcely, a keď zišli dole na pozemok kolíky našiel vyhádzané. Bol tam aj nebohý manžel žalobkyne. Tieto kolíky vyhadzoval on. Parcela doposiaľ nie je oplotená odvtedy ako došlo k incidentu.

11. Súd v konaní vypočul svedkyňu - dcéru žalobkyne A. Š., ktorá uviedla, že žije v spoločnej domácnosti s matkou. Momentálne je na PN. Jej otec mesiac pred incidentom sa vrátil z nemocnice mal zdravotné ťažkosti, bolesti hrudníka, bol na prefuku ciev, liečil sa aj na slabú cukrovku. Po návrate z nemocnice bol slabší, užíval lieky. Konflikt medzi jej nebohým otcom a žalovaným vznikol preto, že žalovaný začal si vymeriavať a kolíkovať na ich pozemku parcelu. Nevedela sa vyjadriť , kto kolíky označené geodetom mohol vybrať, pretože tam nebola. V rozhodný deň prišla domov z práce, otec sedel v kuchyni a povedal, že žalovaný ho sotil. V minulosti medzi sebou konflikty nemali. Opísala denný režim otca, ktorý prebiehal tak, že sa naraňajkoval, pochodil, niečo urobil v záhrade, kopal, ale po tom ako bol v nemocnici a mesiac po návrate doma bol slabší. Pred prefukom dokázal robiť všetky potrebné práce doma. V súčasnosti tieto práce vykonáva ona. Poukázal na to, že rodičia mali dobrý manželský vzťah, všetko robili spolu, o všetkom sa rozprávali. Matke otec veľmi chýba. Po jeho smrti sa matkin zdravotný stav zhoršil. Točila sa jej hlava (tlak). Už nie je taká aktívna ako predtým. Otec robil všetky práce doma, keď mal 70 rokov bol ešte na brigáde, vymetal komín, a to aj vo veku 74 rokov.

12. Súd v konaní vypočul aj žalovaným navrhnutého svedka Q. M.. Vo vzťahu k žalobkyni tá je jeho sesternicou a žalovaný je známy kamarát. Býva asi 200 - 300 metrov od nehnuteľnosti, v ktorej býval nebohý manžel žalobkyne. Tvrdil, že asi rok pred tým ako došlo ku konfliktu medzi žalovaným a P. Š. tento už bol zdravotne slabší. Požiadal ho, aby ho viezol do nemocnice. Nevedel, na aké vyšetrenie, len ho viezol a počkal v aute. Tvrdil, že nebohý už nerobil ťažšie práce ako rezanie dreva. Jeho dcéra kosila, ukladala drevo. Keď bolo niečo potrebné pomôcť, tak ho požiadal alebo jeho dcéra, aby im s niečím pomohol. Najmä boli to práce pri odvoze alebo dovoze. Keď orali zemiaky, tak svedok s dcérou žalobkyne odvážali vrecia, bolo vidno na nebohom , že už je slabší, viac posedával. Dokázal prejsť, ale zemiaky nekopal. Tie sa vyorávali. S nebohým sa stretol tak raz za týždeň alebo aj viac, keď išiel svedok okolo nich z práce. V poslednom období bolo na ňom zrejmé, že má zdravotné problémy.

13. Súd v konaní vykonal dokazovanie oboznámením sa pripojeného spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 2T/24/2019, a to konkrétne s rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 2T/24/2019 zo dňa 3.2.2022, ktorým bol žalovaný oslobodený spod obžaloby. Uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1To/50/2020 zo dňa 2.6.2020 rozsudok bol zrušený a vec vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Z rozsudku Okresného súdu Čadca sp. zn. 2T/24/2019 zo dňa 28.9.2020 súd mal preukázané, že žalovaný bol uznaný vinným tým, že dňa 19.10.2017 v čase okolo 16.15 hod. v Č., Č. W. L. W., okres Č. na voľne príslušnej parcele E. XXXX po predchádzajúcom spore o hranice parcely sotil rukou do prednej časti tela oproti stojaceho P. Š., ktorý následkom tohto sotenia spadol zo stoja smerom dozadu na chrbát a hlavu a hlavou sa udrel o zem, pričom utrpel zranenia zakrvácanie do podlebenicového priestoru nad ľavou pologuľou mozgu - akútny subdurálny hematóm a pohmliaždenia záhlavnej oblasti hlavy bez porušenia integrity kože a viditeľného poranenia na koži, na následky ktorých zranení dňa XX.XX.XXXX zomrel. Žalovaný (obžalovaný) bol povinný nahradiť žalobkyni (poškodenej) škodu vo výške 10.497,25 €. V dôsledku podania odvolania zo strany žalovaného Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 1To/9/2021 zo dňa 27.4.2021 zrušil rozsudok OS Čadca a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 2T/24/2019 zo dňa 26.10.2021 žalovaný bol uznaný vinným z vyššie uvedeného skutku a zároveň bol povinný nahradiť škodu žalovanej vo výške 10.497,25 € , so zvyškom nároku na náhradu škody bola odkázaná žalobkyňa na civilný proces. Proti rozsudku Okresného súdu Čadca sp. zn. 2T/24/2019 zo dňa 26.10.2021 podal obžalovaný odvolanie dňa 27.12.2021, ktoré bolo Krajským súdom v Žiline sp. zn. 1To/22/2022 zo dňa 20.9.2022 odmietnuté. V trestnom konaní súd v prípade obžalovaného (žalovaného) mu uložil trest odňatia slobody na dolnej hranici v zákonom určenej trestnej sadzby vo výmere 2 rokov. Prihliadol na okolnosti, za ktorých ku spáchaniu predmetného skutku došlo, pričom nemožno neprihliadať na to, za akých okolností došlo ku konfliktu medzi obžalovaným a poškodeným. Určitý podiel viny na celej situácii má aj nebohý poškodený, ktorý kvôli pozemkovému sporu bezprostredne pred skutkom vytrhával zo zeme kolíky, ktoré vytyčovali hranice pozemku, pričom tieto boli umiestňované na základe toho, ako ich určil geodet. Súd prihliadal aj na to, že ku skutku, resp. jeho následku zo strany obžalovaného (žalovaného) nedošlo úmyselne , ide o nedbanlivostný trestný čin s nezvrátiteľným následkom.

14. Z pripojeného spisu 2T/24/2019 Okresného súdu Čadca mal súd preukázané na čl. 48 - 51 písm. A uplatnenie nároku na náhradu škody poškodenej (žalobkyne) podané prostredníctvom splnomocnenca dňa 7.11.2018 , v zmysle ktorého poškodenej vznikla majetková škoda, ktorú si uplatnila vo výške 1.232,30 €, ktorá suma pozostáva z pohrebných nákladov a taktiež si uplatnila aj nemajetkovú ujmu vo výške 15.000 €. V trestnom konaní súd priznal poškodenej (žalobkyni) titulom náhrady škody sumu 497,25 € z titulu pohrebných nákladov.

15. V súdenej veci v civilnom procese uplatnila si žalobkyňa aj náhradu pohrebných nákladov v sume 735,05 €, ktorá jej v trestnom konaní priznaná nebola napriek tej skutočnosti, že tieto náklady na náhradu škody si riadne uplatnila. Súd mal preukázané z listinných dôkazov v trestnom konaní, ktoré vykonal v súdenej veci vedenom pod sp. zn. 2T/24/2019 na čl. 48 až 51 uplatnenie nároku na náhradu škody poškodenou (žalobkyňou) v sume 1.232,30 €. Suma pozostáva z pohrebných nákladov tak ako to vyplýva z dodacieho listu (čl. 50) 20170472 zo dňa 5.12.2017 v sume 497,25 €, o ktorej výške náhrady škody bolo v trestnom konaní už rozhodnuté a daná suma žalobkyni bola priznaná. Ďalšie náklady súvisiace s pohrebom riadne uplatnené žalobkyňou tieto odkazujú na dodací list č. 20170473 zo dňa 5.12.2017 vystavené dodávateľom pohrebná služba Z., B..T..Y.., W. XXXX, Č. v celkovej výške 735,05 €, ktorej zodpovedá aj pokladničný blok poskytovateľa pohrebných služieb zo dňa 8.12.2017 (čl. 51a).

16. Právny zástupca žalobkyne žiadal žalobnému návrhu vyhovieť v celom rozsahu v zmysle písomného vyhotovenia žaloby. Poukázal na tú skutočnosť, že žalovaný sústavne popieral spáchanie skutku, z ktorého bol usvedčený. Neprejavil žiadnu ľútosť. Nebohý manžel žalobkyne bol hlavou rodiny, dôchodca, ktorý bol príkladným manželom a príkladným otcom svojej dospelej dcéry. Akceptujúc tú skutočnosť, že už nebol spoločensky, kultúrne aktívny do takej miery, avšak s prihliadnutím na to, čo pre rodinu znamenal, nemajetková ujma uplatnená žalobkyňou je minimum, čo by žalovaný mal rodine uhradiť. Dôrazne žalovaný žalobkyni nepomohol po nešťastnej udalosti ani s kúrením, kosením záhrady, neposkytol žiadnu pomoc a toto je argument, na základe čoho odôvodňuje daný právny základ nároku.

17. Právna zástupkyňa žalovaného žalobu navrhla zamietnuť a priznať náhradu trov konania s poukazom na tú skutočnosť, že v trestnom konaní o finančnom zadosťučinení poškodenej v rozsahu priznanej sumy 10.000 € bolo rozhodnuté a táto suma je dostatočnou kompenzáciou.

18. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka - fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka - fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka - pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka - výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

19. Ustanovenie § 11 Občianskeho zákonníka zakotvuje všeobecnú úpravu ochrany osobnosti a súčasne uvádza najtypickejšie zložky a prejavy osobnosti, ktoré sú rozšírené ďalej v ustanovení § 12 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 11 OZ sa týka výlučne ochrany osobnostných práv človeka fyzickej osoby, pričom je nerozhodné, pri akej príležitosti, resp. v súvislosti s akou činnosťou bola zasiahnutá osobnostná integrita fyzickej osoby. Občiansky zákonník poskytuje ustanovením § 13 ochranu osobnosti len v prípade takého porušenia občianskej cti, ktoré predstavuje zásah do osobnosti občana, pričom tento zásah musí byť objektívne spôsobilý spôsobiť takúto ujmu (R103/1967). Na vznik občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené zákonné predpoklady: a) existencia zásahu, ktorý vyvolal alebo bol spôsobilý vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnostných práv chránených

ustanovením § 11 OZ, b) neoprávnených (protiprávy charakter tohto zásahu), c) existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a vzniknutou ujmou.

20. Zhodnotením vykonaného dokazovania mal súd preukázané naplnenie predpokladov uplatnenia nároku na nemajetkovú ujmu žalobkyne vo vzťahu k žalovanému. Existenciu zásahu, ktorý vyvolal ujmu u žalobkyne súd videl v usmrtení jej manžela konaním žalovaného, ktoré súd mal preukázané zo spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 2T/24/2019 v kontexte rozsudku zo dňa 26.10.2021. V trestnom konaní bol žalovaný uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, čím došlo k neoprávnenému zásahu do práva žalobkyne, manželky nebohého P. Š.. Súd mal ustálené, že zo strany obžalovaného (žalovaného) nešlo o konanie, ktorému by nepredchádzal nejaký konflikt. Nešlo o úmyselné konanie, ktorým by chcel spôsobiť smrť nebohého P. Š.Y., resp. iným spôsobom mu fyzicky ublížiť. Nebohý poškodený okrem jediného fyzického kontaktu inak fyzicky napadnutý nebol. Išlo o nešťastnú náhodu s nezvrátiteľným následkom, pričom pri vzniku následku pôsobilo viacero príčin (konanie obžalovaného, konanie nebohého poškodeného). V trestnom konaní bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy žalobkyni v sume 10.000 € (z pôvodne uplatnenej sumy 15.000 €). Súd ustálil , že priznanie nemajetkovej ujmy do istej miery kompenzuje emocionálne útrapy poškodenej vyvolené smrťou manžela, aby sa táto vzhľadom na svoj vek nemusela v rámci civilného konania domáhať opätovne tohto zadosťučinenia. O nepriznanej časti nároku poškodenej (žalobkyne) pozostávajúceho z nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 € a z nákladov na pohreb z titulu náhrady škody súd rozhodoval v civilnom konaní.

21. Súd mal ustálené, že žalobkyňa s nebohým manželom P. Š. tvorili manželský pár od roku 1964, vytvorili fungujúcu rodinu, mali dve deti, z ktorých syn v roku 1987 zomrel. V spoločnej domácnosti s nimi žije dcéra, v konaní vypočutá svedkyňa. Bolo preukázané, že nebohý P. Š. napriek vysokému veku (78 rokov) až do smrti bol rodine oporou. Pomáhal im pri prácach v záhrade, vždy sa mohli na neho spoľahnúť. Rodina bola plne funkčná, boli medzi nimi vytvorené silné citové väzby. V dôsledku jeho smrti žalobkyňa spolu so svojou dcérou A. Š. stratili mužskú pomoc v rodine. Aj keď pred nešťastnou udalosťou dňa 19.10.2017 zdravotný stav nebohého P. Š. nebol natoľko uspokojivý, aby mohol plnohodnotne vykonávať práce okolo domu, v záhrade ako predtým, pretože trpel zdravotnými problémami v súvislosti s cukrovkou a tlakom, v dôsledku čoho bol aj hospitalizovaný (podrobil sa prefuku ciev). Je možné konštatovať, že jeho zdravotný stav bol podlomený. Ako uviedla jeho dcéra v konaní vypočutá svedkyňa A. Š. v záhrade viac posedával a mnohé práce za neho okolo domu vykonávala ona sama. Skutočnosť, že na nebohom poškodenom badať zhoršenie zdravotného stavu, čo sa prejavovalo tým, že posedával pred domom, nevykonával už domáce práce v takom rozsahu ako bol zvyknutý, potvrdila jeho dcéra, ako aj v konaní vypočutý svedok Q. M., ktorý nebohého na jeho požiadanie viezol aj na ošetrenie do nemocnice. Súd mal v konaní za preukázané, že žalobkyni sa zhoršil zdravotný stav v dôsledku smrti nebohého manžela. Je nesporné, že sa zhoršila aj finančná situácia. Tragédia pri konflikte, ktorý zavinil žalovaný zasiahla do života žalobkyne, ako aj ich dcéry. Silné citové väzby v riadne fungujúcej rodine boli narušené. Strata najbližšej osoby znamená hlbokú citovú traumu, ktorú človek prežíva, keď stratí blízku osobu. Súd zdôrazňuje, že ľudský život nie je možné hodnotiť žiadnou finančnou sumou, ktorá by mohla vyplniť morálne zadosťučinenie v zmysle § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Smrteľný následok, ktorý vznikol v dôsledku protiprávneho konania žalovaného s nezvratnými dôsledkami u žalobkyne, ktoré v rámci trestného konania vedenom pred Okresným súdom Čadca sp. zn. 2T/24/2019 boli formou finančného zadosťučinenia kompenzované emocionálne útrapy v sume 10.000 €. Súd v rámci vykonaného dokazovania dospel k právnemu záveru, že priznaná výška finančného zadosťučinenia zohľadňuje v konkrétnom prípade v dostatočnom rozsahu finančné zadosťučinenie vo vzťahu k žalobkyni.

22. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k právnemu záveru, že v trestnom konaní priznaná výška finančného zadosťučinenia v kontexte vykonaných dôkazov v civilnom konaní zohľadňuje v dostatočnom rozsahu finančné zadosťučinenie žalovaného vo vzťahu k žalobkyni. Súd dôsledne vyhodnotil kritériá, ktorými súd závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Z týchto pri svojom rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy aj vychádzal.

23. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka - každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

24. Nárok žalobkyne na zaplatenie náhrady škody, ktorá jej vznikla vo výške 735,05 € titulom nákladov na pohreb súd vyhodnotil ako dôvodný. Z pripojeného spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 2T/24/2019 súd mal preukázané uplatnenie nároku na náhradu škody poškodenej (čl. 48-49), a to 7.11.2018, kedy žalobkyňa okrem nákladov spojených s pohrebom vo výške 497,25 €, ktorá suma jej bola priznaná v trestnom konaní uplatnila si aj náhradu pohrebných nákladov v sume 735,05 €, ktoré preukázala dodacím listom č. 20170473 zo dňa 5.12.2017 a zároveň vyhotoveným pokladničným dokladom zo dňa 8.12.2017 pohrebnej služby Z., B..T..Y.., W. XXXX, Č.. Súd vyhodnotil vyúčtované náklady ako škodu, ktorá vznikla žalobkyni z dôvodu realizácie pohrebu svojho manžela. V trestnom konaní o tejto výške náhrady škody rozhodnuté nebolo, súd preto v kontexte predložených dôkazov žalobkyňou vyhodnotil v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka danú uplatnenú výšku ako dôvodnú a zaviazal žalovaného nahradiť žalobkyni 735,05 €.

25. Súd žalobný nárok žalobkyne vo výške 5.000 € zamietol z dôvodov uvedených pri vyhodnotení uplatneného nároku nemajetkovej ujmy v rozsahu 5.000 €.

26. Podľa § 255 ods. 1 CSP - súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP - ak mala strana vo veci úspech len čiastočný súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP - o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP - o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konaní končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia.

27. Súd žalovanému priznal vo vzťahu k žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 74 %. O výške náhrady trov bude rozhodnuté samostatným uznesením v lehote 60 dní po právoplatnosti rozsudku. Celkovo uplatnený nárok žalobkyne bol vo výške 5.735,05 €. Žalobkyňa bola úspešná v časti 735,05 € (735,05 € : 5.735,05 € = 0,128 % x 100) = 13 %. Úspech žalovaného v rozsahu uplatneného nároku 5.000 € (5.735,05 € : 5.000 € = 0,87 € x 100) = 87 %. Čistý úspech žalovaného predstavuje 87 % - 13 % = 74 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa § 363 C. s. p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C. s. p. ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 C. s. p. Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C. s. p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.